

Koldingbogen

ÅRSTAL: 2013

FORFATTER: Lene Wul

TITEL: Indledning: Milepæle i Kolding Kommune

KORT RESUME:

Milepæle i Kolding Kommune

Lene Wul

Sidste år kunne Kolding Stadsarkiv fejre 25 års jubilæum som stadsarkiv. Det blev markeret i alt stilhed, for 2012 var også året, hvor tidligere stadsarkivar, Birgitte Dedenroth-Schou valgte at gå på pension. Hermed blev året et skelsættende år for arkivet, for det var netop Birgitte Dedenroth-Schou, som 25 år tidligere stod i spidsen for sammenlægningen af den daværende Lokalhistoriske Samling på biblioteket med kommunens arkiv. Det var således en fremsynet kommune i Kolding, der dengang valgte, som den første uden for hovedstadsområdet, at oprette et egentlig stadsarkiv. Kommunen og byrådet havde heldigvis indset betydningen af, at bevaringen af kommunens historie i fremtiden blev lagt i professionelle hænder.

I år er også det første år siden 1981, at Koldingbogen ikke længere redigeres af Birgitte Dedenroth-Schou. I 32 år har Birgitte sikret, at Kolding hvert år fik en Koldingbog og det er ikke mindst hendes fortjeneste, at den i dag nærmest er blevet en institution i sig selv. Koldingbogen er blevet en fast tradition ikke blot for Stadsarkivet, men også for borgerne i Kolding Kommune.

2013 har derfor både været et år, hvor der har været anledning til at gøre status og hvor arkivet er under

Birgitte Dedenroth-Schou.

transformation mod en ny tid. Det har vi valgt at bruge som afsæt for dette års tema på Koldingbogen: Jubilæer.

Temaet har givet os muligheden for at fokusere på et udvalg af de mange jubilæer, som er blevet fejret i det forgangne år. Flere markante kulturinstitutioner har således kunnet fejre jubilæum i år, men også en række foreninger og private virksomheder har rundet et skarpt hjørne. At markere det i fællesskab synes at være en oplagt opgave for arkivet. For flere af disse jubilæer er også eksempler på, hvilke grupper, der gennem årene har afleveret kildemateriale til arkivet. Koldingbogen 2013 afspejler derfor arkivets dobbelte virke som både et kommunalt arkiv, der bevarer dokumentationen af den lokale administration, men også rollen som et lokalhistorisk arkiv, der bevarer den lokale historie, der udspiller sig uden for den offentlige sfære. Den første opgave er lovbunden, den sidste er en del af den lokale selvforståelse og identitet.

Oplægget til de forskellige artikelforfattere har været ret frit, men alle blev bedt om at tage udgangspunkt i selve det faktum, at man som institution, forening, virksomhed eller privatperson var nået til en milepæl i sin egen historie. Det har betydet, at forfatterne har grebet udfordringen forskelligt an. Desuden har det rejst det naturlige spørgsmål, hvordan markerer man et jubilæum? – og hvad skal man bruge markeringen til? For alle har det

medført en eller anden form for statusopgørelse og refleksion, som er formuleret mere eller mindre eksplicit. Men der er også flere, som har brugt deres egen fortælling til at se fremad.

Det berører et centralt forhold i vores brug af historien. Hvilken status historie har i dag, men også hvordan vi bruger historien i vores hverdag og i det generelle samfund som helhed? Hvad er det, som gør nogle historier relevante for borgere i dag, og hvorfor er andre historier blevet glemt? Eller hvorfor vælger nogle til tider at genopvække tidligere fortællinger?

Noget af det, som Historien med stort H kan, er at skabe sammenhængskraft. Gennem tid og sted har sammenhængskraftens formål imidlertid skiftet. Jubilæumsfortællinger handler i høj grad om at skabe identitet og sammenhold. Det er en del af institutionens, foreningens eller virksomhedens branding i forhold til den omgivende verden. Historie kan derfor både bruges, men til tider også misbruges – den er et tveægget sværd, der kan skabe identitet, men også undertrykke og udelade.

I vores omgang og brug af historien, er det derfor centralt at holde denne tvetydighed for øje. Vil vi skabe historier, er det også nødvendigt med modhistorier. Et arkiv rummer både muligheden for at fortælle historier og modhistorier. Den mulighed skal vi bruge – også til jubilæumsfortællinger.

For historien er aldrig endelig. Det er de 13 fortællinger, som bliver bragt i dette års Koldingbog heller ikke. De er en blanding af historisk fordybelse i kilderne, fortolkning og personlige erindringer. De er skabt med det formål at byde op til nye refleksioner, supplementer og modhistorier. Sådan er og bør det være. Det er det, som gør, at historien løbende er dynamisk og nuanceret.

Det kan derfor også være vanskeligt at binde en rød tråd mellem de forskellige artikler. Alligevel er der dog visse paralleller – og flere af fortællingerne har tråde til hinanden. Det, som imidlertid går igennem de fleste artikler, er et dybt engagement og en iværksættertrang i den institution, virksomhed eller forening, som der bliver skrevet om. Det er ofte fortællinger om udfordringer, der er blevet løst på mange forskellige måder og til tider med stor kreativitet. Det er fortællinger om op- og nedture. Om udvikling og fremgang. Om internationalt udsyn. Om tilpasning til nye tider og et forandret samfund. Det er med andre ord – den lille fortælling i den store historie. Det er også en fortælling om nogle af de institutioner, foreninger og virksomheder, som har sat sit præg på Kolding Kommune gennem tiden .

Til sidst skal lyde en stor tak til alle forfattere, til medarbejdere og frivillige på Kolding Stadsarkiv, som har bidraget med arbejdet med bogen på den ene eller anden måde. Også en stor tak til vore trofaste sponsorer, som også i år har medvirket til,

at prisen på Koldingbogen kan holdes på samme niveau, som tidligere.

Endelig en tak til Kultur- og Fritidsudvalget fordi udvalget fortsat prioriterer at fastholde denne traditionsrige udgivelse til fælles glæde for det politiske system, forvaltningerne i Kolding Kommune samt alle kommunens borgere og øvrige historisk interesserede.

God læselyst!